

Звіт соціологічного дослідження

**Проблеми та потреби вразливих груп
Дніпропетровської області –
представники ЛГБТІК+ спільноти**

Проблеми та потреби вразливих груп Дніпропетровської області – представники ЛГБТІК+ спільноти

Дослідження присвячено проблемам та потребам представників_ць ЛГБТ+ спільноти в місті Дніпро та Дніпропетровській області.

У результаті повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України 24 лютого 2022 року, змінилось життя фактично всіх, хто проживав, перебував у нашій державі. Представники_ці ЛГБТ+ спільноти належали й належать до вразливих категорій населення, оскільки не мають належного правового захисту, можуть бути жертвами насилля на ґрунті ненависті тощо.

Метою дослідження було виявлення проблем, потреб опитуваних осіб, фіксування їх емоційного, психологічного стану, збір досвідів переживання війни.

Для збору інформації було використано інтерв'ю, як метод одержання інформації шляхом безпосередньої цілеспрямованої бесіди інтерв'юєрки з респондентом_ками (як оффлайн, так і онлайн).

Питання для опитування надано очільницями ГО «Платформа рівних можливостей» Мариною Шевцовою та ГО «Gender Stream» Ольгою Поляковою.

Запитання в інтерв'ю розподілялися за декількома блоками:

1. «хто я, де я» (жив_ла, чим займався_лась/працював_ла, фінсове становище тощо) до повномасштабного вторгнення рф в Україну 24.02.2022 р. та «хто я, де я (живу, чим займаюсь/працюю, фінансове становище тощо) після повномасштабного вторгнення рф в Україну 24.02.2022 р.;
2. особисте (питання стосовно партнера_ки, відкритості щодо сексуальної орієнтації/гендерної ідентичності, (не)зміни кола спілкування тощо);
3. питання особистої безпеки (враховуючи те, що всі міста України обстрілюються ракетами рф), психологічного стану/опор, доступу до медицини, можливості/бажання евакуюватися;
4. питання адвокації (особиста думка стосовно реєстрованого партнерства для одностатевих пар, чи зараз є сенс вимагати від уряду надання рівних прав ЛГБТ+ спільноті, очікування щодо ситуації з ЛГБТ+ правами/для ЛГБТ+ спільноти в Україні чи ви думаєте, що ситуація після війни покращуватиметься чи відбудеться навпаки відхід до більш консервативних поглядів тощо);

5. питання для ВПО (чому обрали саме Дніпро і чи плануєте залишитись, якими наразі є обставини, дискримінація ВПО, проблеми через реєстрацію, проблеми з доступом до державних послуг тощо).

До респондентів_ок була донесена інформація про збереження конфіденційності зібраної інформації та отриманий дозвіл на використання інтерв'ю у соціологічному дослідженні.

Вся надана інформація актуальна на час проведення інтерв'ю з кожною окремою особою. Інтерв'ю проведено в період з 11 по 19 серпня 2022 року, кількість опитаних – 10 респондентів_ок, вік опитаних варіюється від 19 до 41 року.

Інтерв'ю №1 11.08.2022 р. жінка, 30-35 років. Місце проживання - м. Дніпро. Орендує житло. Працює психотерапевткою (фізична особа підприємця) та помічницею адвокатки. Лесбійка. Має партнерку.

Інтерв'ю №2 12.08.2022 р. чоловік, 35-40 років. Місце проживання - м. Дніпро. Орендує житло. Працює в ЛГБТ-ком'юніті адміністратором, також є фізичною особою підприємцем. Гей. Має партнера.

Інтерв'ю №3 12.08.2022 р. чоловік, 25-30 років. Місце проживання - м. Дніпро. Має власне житло. Працює інженером в державному підприємстві. Гей. Партнера не має.

Інтерв'ю №4 12.08.2022 р. чоловік, 18-20 років. Місце проживання – село Дніпровського району, Дніпропетровської області та у студентському гуртожитку в м. Дніпрі. Студент денного відділення одного з університетів м. Дніпра. Гей. Партнера не має.

Інтерв'ю №5 14.08.2022 р. жінка, 18-20 років. Місце проживання - м. Дніпро. Проживає разом з батьками. Студентка одного з університетів м. Дніпра. Лесбійка. Не має партнера_ки.

Інтерв'ю №6 15.08.2022 р. 40-45 роки. Місце проживання - м. Дніпро. Орендує житло. Працює на американську контору з доставки подарунків. Соліст гурту, фотограф. Зі слів респондент_ка орієнтації не має, але відносить себе до ЛГБТ+ спільноти. Має партнера.

Інтерв'ю №7 15.08.2022 р. жінка, 18-20 років. Внутрішньо переміщена особа (далі - ВПО) з Луганської області. На момент інтерв'ю разом з батьками проживає у м. Дніпро в орендованій квартирі. Студентка денного відділення медичного коледжу. Лесбійка. Партнера_ки не має.

Інтерв'ю №8 16.08.2022 р. чоловік, 20-25 років. Місце проживання - м. Дніпро. На момент інтерв'ю проживає разом з батьками, оскільки втратив роботу. Небінарна трансмаскулінна персона. Партнера_ки не має.

Інтерв'ю №9 18.08.2022 р. чоловік, 25-30 років. Місце проживання - м. Дніпро. Орендує житло. Не працює. Гей. Має партнера.

Інтерв'ю №10 19.08.2022 р. жінка, 35-40 років. Місце проживання - м. Кривий Ріг Дніпропетровської області. На момент повномасштабного вторгнення рф проживала у м. Харків. Працює в ІТ компанії (фізична особа підприємець). Лесбійка. Має партнерку.

Надалі ідентифікуватимо респондентів за номерами їх інтерв'ю.

Блок 1

До початку повномасштабного вторгнення більшість респондентів_ок мали постійне житло (власне або орендоване). Четверо проживають разом з батьками, оскільки ще є студентами_ками або втратили роботу. З усіх опитаних лише в одного респондента є власне житло, решта орендують квартири. Нагальних проблем стосовно втрати житла не відчувають.

Найтяжча ситуація у внутрішньо переміщеної особи (інтерв'ю №7) з Луганської області. Вона рятувалася зі свого міста разом з батьками, потрапили в Дніпро не заплановано, але залишились у цьому місті, бо батьки знайшли тут роботу. Має проблеми з орендою квартири, бо власники теперішньої квартири повертаються із-за кордону і треба виїжджати. Коли ріелтори чи власники житла дізнаються, що сім'я з Луганської обл. – відмовляють у наданні оренди.

Двоє опитаних втратили роботу і зараз знаходиться в її пошуку. П'ятеро мають постійну роботу (з них троє ФОП), троє студенти_ки.

За фінансовою допомогою до волонтерських та/або міжнародних організацій зверталися респондент_ки з наступних інтерв'ю: №6, №7, №8, №9.

Блок 2

З десяти опитаних п'ятеро мають партнера_ку, п'ятеро без партнера_ки.

Респондентка №1 не приховує свою сексуальну орієнтацію, говорить/пише про це у своїх соцмережах. Мама приймає вибір доньки. Коло спілкування розширилось, оскільки вона змінила роботу.

Респондент №2 не приховує свою сексуальну орієнтацію від друзів, колег по роботі. Проживає разом із партнером. Його батьки знають про його орієнтацію, але їм знадобився час, щоб прийняти це. Зараз вони його підтримують. Батьки партнера респондента №2 не знають про сексуальну орієнтацію сина й розповідати їм про це найближчим часом він не планує. Коло спілкування звузилось, оскільки частина знайомих, друзів виїхали з міста або країни.

Респондент №3 приховує свою сексуальну орієнтацію від рідних, колег по роботі. Наразі партнера не має, але до грудня 2021 року перебував у тривалих відносинах. Коло спілкування розширилось після знайомства з місцевою ЛГБТ спільнотою Men Space.

Респондент №4 не приховує своєї сексуальної орієнтації від друзів. Сім'я не знає про його орієнтацію. Коло спілкування не змінилось.

Респондентка №5 не приховує свої сексуальну орієнтацію та гендерну ідентичність. Він відмітив, що все більше друзів, знайомих звертаються до нього у чоловічому роді, оскільки це йому приємно. Мама знає про сексуальну орієнтацію доньки, але не знає про гендерну ідентичність. Батько ставиться негативно до представників_ць ЛГБТ+ спільноти, тому респондентка №5 з ним не спілкується на цю тему. Коло спілкування не змінилось. Хоча на початку повномасштабної війни активізувались колишні друзі, які хвилювались за подругу.

Респондент №6 не приховує своєї сексуальної орієнтації, ні гендерної ідентичності, одночасно з цим говорить, що його ідентичність – людина. Має партнера, але завжди відкритий до нових відносин. З рідних лише мама, яка ним не цікавиться. Має стабільне коло спілкування, але за період повномасштабного вторгнення воно розширилось за рахунок волонтерської діяльності.

Респондентка №7 не приховує від друзів, знайомих своєї сексуальної орієнтації. Мама знає про орієнтацію дочки, але вважає, що це вікове й вона це «переросте». Батько не знає, респондентка вважає, що він її не зрозуміє. Коло спілкування значно звузилось, оскільки друзі роз'їхалися територією України або виїхали за кордон. Зараз дівчина намагається знайти нових друзів.

Респондент №8 не приховує ні своєї сексуальної орієнтації, ні гендерної ідентичності. Сім'я знає про них і підтримує сина. Після його камінг-ауту мама не розмовляла з ним два місяці, а потім звернулась до психотерапевтки, яка допомогла їй перейти від заперечення до сприйняття. Бабуся чекає, коли онук «приведе на вечерю дівчинку» *[Інтерв'ю №8 від 16.08.2022, с. 5]*. Коло спілкування у респондента №8 й до війни було невеликим, тож особливих змін не зазнало.

Респондент №9 приховує свою сексуальну орієнтацію, може бути собою лише серед представників_ць ЛГБТ+ спільноти. Мама довго йшла до прийняття інформації про сексуальну орієнтацію сина, але зараз добре ставиться до нього та його партнера. Коло спілкування у респондента було нешироким до початку повномасштабної війни, тож змін не зазнало.

Респондентка №10 приховує від оточуючих свою сексуальну орієнтацію. Мама не сприймає її вибір. Коло спілкування не змінилось.

Отже, переважна більшість (семеро) не приховували своєї сексуальної орієнтації та/або гендерної ідентичності до 24.02.2022 р., так і не приховують її на момент інтерв'ю. Відмічу, що опитані не розповідають випадковому знайомому про свою сексуальну орієнтацію та/або гендерну ідентичність, але якщо їх запитують, то чесно відповідають. Троє з опитаних приховують вище вказані моменти від оточення.

Шістьох опитаних розуміють та/або підтримують мами, правда, кожна з цих мам пройшла свій шлях прийняття або знаходиться на ньому. Батькам респонденти не поспішають розповідати про свою орієнтацію, ідентичність. Виключення становить респондент №2: «5 років я живу з хлопцем... Мої батьки знають про нас, вони ходять до нас у гості, так, все це, якось це все добре. Мама дуже гарно до нього відноситься. Приймала вона тяжко, але якось вона..., воно треба час» *[Інтерв'ю №2 від 12.08.2022, с. 1]*.

З повним не прийняттям зіткнулась респондентка №10, троє не розповідали про цей бік своєї особистості рідним.

У п'ятьох опитаних коло спілкування не змінилось, у трьох розширилось, в основному у зв'язку з роботою, у двох зменшилось. Особливо критичних змін у колі спілкування зазнала респондентка №7, яка є ВПО з Луганської області, оскільки друзі роз'їхалися територією України або виїхали закордон.

Блок 3

Респондентка №1 не стикалась з відкритою дискримінацією (ні до, ні під час повномасштабної війни), оскільки перебуває у толерантному та дружньому середовищі, відчувається безпечно. Крім участі у прайді (до 24.02.2022.): «... прайд, то зрозуміло, тобто це таке місце, ти розумієш куди ти йдеш. Ми йшли по вулиці, цей, ну, хлопці почали там цей. Коли ми йшли назад, нас взагалі там переслідували, ми бігли, але по всьому ... ховалися. Ну це ситуація саме прайду, а так щоб прям в місті, ні, ніколи не було» *[Інтерв'ю №1. 11.08.2022, с. 4]*.

Крім того, має доступ до медичної допомоги, особливих ліків не потребує. Зверталась за консультацією до психіатрки, знаходиться у терапії (двічі на тиждень). Психологічні опори: зустрічі з рідними, друзями, спорт, прогулянки, перегляд улюблених серіалів, волонтерство.

Респондентка №1 має можливість виїхати з міста у разі наступу військ РФ на м. Дніпро. Можливий напрямок руху – захід України, у крайньому випадку виїде за кордон, але не залишить своєї професійної практики.

Респондент №2 не відчувається у безпеці, але не через приналежність до спільноти ЛГБТ+, а через страх потрапити на війну (говорив про роздачі повісток для проходження військової служби представниками центрів комплектування у громадських місцях). Має доступ до всіх необхідних медичних послуг та ліків. Має можливість виїхати до Львова, має там знайомих. Крім того, може виїхати закордон, оскільки має інвалідність й до кого їхати, в разі окупації нашого регіону.

Психологічні опори: переїхав жити за місто, де не чути сирен (оголошення повітряної тривоги); самонавіювання: «Ну я, ну мені, по-перше, я знаю, що якщо вже прилетіло, далше уже не прилетить... От 2-3 ракети і всьо, далше я можу сказати, що 2-3 неділі до Дніпра нічого не буде летіть. Це я сразу всім кажу: «Все спить, спить. Не буде цей тиждень, нічого» *[Інтерв'ю №2 від 12.08.2022, с. 11]*.

Респондент №3 не відчуває себе у безпеці через загальну мобілізацію, хоча він знаходиться під т.зв. «бронню». Як представник ЛГБТ+ спільноти з небезпекою не стикався. Має можливість виїхати закордон, але скористається нею лише у разі наступу на Дніпро. Психологічні опори: спорт, друзі, спілкування, почав палити.

Респондент №4 не відчуває небезпеки як представник ЛГБТ+ спільноти. Має доступ до медичної допомоги та медикаментів. Психологічні опори: спілкування з подругами, прогулянки. Невпевнено говорив стосовно можливості виїхати з області у разі наступу на Дніпропетровщину, оскільки це питання вирішують батьки.

Респондентка №5 не стикався із дискримінацією як представник ЛГБТ+ спільноти. Має доступ до медичної допомоги та медикаментів. Психологічні опори: консультації з психологом після 24.02.2022 р., спілкування з другом. Є можливість виїхати в Чернівецьку область або закордон (Польща).

Респондент_ка №6 з випадками дискримінації не стикався: «Ті, хто мене ненавидів – ті ненавидять, хто любив – той любить» [Інтерв'ю №6 від 15.08.2022, с. 7]. Має доступ до медичної допомоги. На початку повномасштабного вторгнення виникло питання стосовно медикаментів: складно було дістати рецептурні препарати. Допомогали друзі, волонтери. На час проведення інтерв'ю ситуація вирівнялась. Перебував на терапії, але після 24.02.2022 р. припинив відвідувати свого психотерапевта, оскільки той живе в рф. Можливість виїхати з міста чи області не розглядає, бо для цього потрібні кошти, необхідно вивозити професійне обладнання й старого kota. Психологічні опори: свої люди, кіт, робота в студії, можливість писати треки, знімати кліпи.

Респондентка №7 говорить про те, що завалилась вся її система безпеки. З дискримінацією як представниці ЛГБТ+ спільноти не стикалась. Має доступ до медичної допомоги та медикаментів. Додам, що батьки і брат працюють у лікарні. Якщо фронт наблизатиметься до Дніпра, то будуть з батьками виїжджати, але куди невідомо. Закордон виїздити не хоче. Психологічні опори: друг, звичка, обговорення життя з людьми у схожій ситуації.

Респондент №8 зазначив, що зросло відчуття небезпеки саме після 24.02.2022 р.: «Коли я знаходився, там, декілька днів на Закарпатті було стремновато, бо позалишалися мужики, ну не знаю, не в найадекватнішому, короче, були стані, тому що ми, коли з моїми знайомими дівчатами їхали за кордон було таке, що один якийсь чоловік до нас дуже з агресією поставився до того, що хоча ми всі виглядаємо як 20-річні маленькі дівчатка, будемо відверті, ми всі такі коротесенькі, максимум 162 сантиметра одна з нас і все, а чувак дуже з агресією ставився до того, що типу ви їдете, а ми тут помирати. Хоча чувак стояв чи то бояришник гнав біля аптеки, чи щось таке ...» [Інтерв'ю №8 від 16.08.2022, с. 12].

У разі наступу на Дніпро має намір виїхати на захід України, закордон виїжджати не планує. Психологічні опори: творчість (малювання), усвідомлення підвищення своєї професійної майстерності.

Респондент №9 з випадками дискримінації не стикався, оцінює це двояко. З одного боку, добре, що таких випадків не було, з іншого, якщо таке станеться – не знає алгоритму дій. Має доступ до медичної допомоги та медикаментів. Психологічні опори: спілкування з друзями, поїздки до мами. Має гіпотетичну можливість виїхати з Дніпра на захід нашої держави у разі наступу рф на місто.

Респондентка №10 з випадками дискримінації не стикалася. Має доступ до медичної допомоги та медикаментів. Має можливість виїхати працювати в Угорщину, але хоче залишитись в Україні. Стосовно психологічних опор - не проговорила, навпаки розповіла, що вона була такою опорою для рідних та друзів.

Отже, ніхто з опитаних не стикався з дискримінацією чи насиллям, які ґрунтуються на ставленні інших людей до їхніх орієнтації та/або ідентичності, хоча десь читали, чули, що такі випадки мають місце в Україні.

Опитані не почувуються у повній безпеці через повномасштабну війну, ракетні та артилерійські обстріли українських територій. Двоє чоловіків розповіли, що хвилюються через загальну мобілізацію.

Всі респонденти_ки мають доступ до медичної допомоги та медикаментів. Виняток становить ситуація з рецептурними препаратами для респондент_ки №6: «Дивись, була така стрьомна ситуйовіна, саме на початку оцього повномасштабного вторгнення в мене якраз скінчилися мої пігулки, в мене психіатрія, такий дуже розвеселий діагноз – тривожно-депресівное растройство. А-м-м, зараз з ним дуже весело жити, як ти розумієш... І мені довелося десь два чи три тижні пробути взагалі без моїх пігулок. Це було дуже важко, тобто я не міг нормально спати» [Інтерв'ю №6 від 15.08.2022, с. 7].

Психологічні опори опитаних тримаються на основних стовпах: рідні, друзі, спілкування. Також допомагають психологічно стабілізуватися спорт, волонтерство, творчість, робота. Двоє опитаних самі стали опорами для інших: респондентка №7 та №10.

Респондентці №7 потрібна психологічна допомога, оскільки вона втратила відчуття хоча б відносної безпеки, втратила дім, її сім'я потрапила під обстріл. Вона тримається з останніх сил: «І зараз у всіх таке, і якщо я почала говорити, ти намагаєшся себе триматися..., ти за себе тримати, тому що, якщо ти ще впадеш у цю яму, ти іншим цим не допоможеш і собі гірше зробиш, тому що по факту, якимось себе тримаєш і для себе сам підтримка, якимось намагаєшся веселити..., ну робити для людей, які тебе ... оточують те що, я тримаюсь – все добре. Якщо ми будемо всі тут плакати це... ми краще не зробимо» [Інтерв'ю №7 від 15.08.2022, с. 15].

Респонденти_ки мають можливість виїхати з Дніпра, якщо розпочнеться штурм міста або масовані ракетні атаки, окупація. Значна частина з них планує рухатись на захід нашої держави. На момент інтерв'ю виїзд закордон респонденти_ки не планують.

Блок 4

Респондентка №1 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, але вважає, що відповідь президента України стосовно петиції неконкретна, залишає враження, що це зараз «не на часі». Вона розуміє, що під час воєнного стану неможливо вносити зміни до Конституції України, але можна було б зробити виключення, оскільки мова йде про права людини.

Варто відстоювати права ЛГБТ+ спільноти під час війни. Це можна робити, розповідаючи історії людей з цієї спільноти, які захищають Україну на фронті, які активно волонтерять. Тобто через реальні історії, доносити суспільству, що «ми є».

Після нашої перемоги стан справ з правами для ЛГБТ+ спільноти покращаться, бо ми на шляху вступу до Європейського Союзу і держава буде підіймати правову базу до його рівня.

Респондент №2 стримано ставиться до реєстрованого партнерства для одностатевих пар, обґрунтовує свою позицію тим, що більшість геїв не готові брати на себе відповідальність у стосунках, вони шукають насолоди від життя. Хоча він підтримує думку, що необхідні рівні права для всіх членів суспільства і реєстроване партнерство для одностатевих пар цьому сприятиме.

Також респондент №2 вважає, що часто самі представники ЛГБТ+ спільноти своєю поведінкою можуть дискредитувати спільноту: «Людину цінують не за орієнтацію. Людину завжди цінують, за якісь, свої якості людські. Це я уже побачив, наприклад, дуже багато. От якщо приходить до нас там хлопець-ЛГБТ і вот ми бачимо, що він негативна дуже людина і от жалуються мені - всі, от завжди, всі кажуть, що ти такий от, на вулиці мені це, оце це. Я кажу: «Твоя проблема не в тому, що ти – гей, а в тому, що ти вот... себе так. Ну, да, то що ти так себе людям доносиш» [Інтерв'ю №2 від 12.08.2022, с. 15].

Після перемоги України покращиться ситуація з правами для ЛГБТ+ спільноти, оскільки наша держава на шляху вступу до ЄС. Представники цієї спільноти стануть значно видимішими, бо на Прайдах будуть колони військових-захисників України. Це якісно трансформуватиме думку нашого суспільства про спільноту.

Респондент №3 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, оскільки вважає, що це підвищує рівень відповідальності у стосунках, крім того, вирішує юридичні моменти – доступ до реанімації, усиновлення дитини тощо. На часі відстоювати права представників ЛГБТ+ спільноти, оскільки вони теж по максимуму працюють на перемогу України.

Стосовно зміни становища представників ЛГБТ+ спільноти після нашої перемоги: «Покращиться, в першу чергу, тому що (зітхає глибоко) війна це показник волевиявлення і свободи. Свобода в першу чергу, а ЛГБТ це також прояв свободи, свободи та права... рівних відносин. Тому думаю покращиться. Все таки, багато, хто з ЛГБТ на війні» *[Інтерв'ю №3. Частина 2 від 12.08.2022, с. 4].*

Респондент №4 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, але романтизує цей процес: «... Ну, так сказати, (невеличка пауза) колісечко на пальчике так (каже трохи іншим тоном, наче грайливо)» *[Інтерв'ю №4 від 12.08.2022, с. 9].* Хоча говорить і про відповідальність, і про юридичний бік питання. Вважає, що після нашої перемоги становище представників ЛГБТ+ спільноти покращиться.

Респондентка №5 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар і вважає, що це має бути нормою життя, а не виключенням. Тому боротьба за права ЛГБТ+ спільноти важлива зараз, під час війни. На її думку, після перемоги України на перший план вийдуть економічні проблеми, а не соціальні, але, якщо держава планує рухатись в ЄС, то необхідно буде вирішувати питання з правами ЛГБТ+ спільноти.

Респондент_ка №6 вважає, що нашому суспільству потрібне запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, оскільки це гарантує ряд юридичних прав. Як аналог наводить норми права з Цивільного кодексу України, коли визнається подружжям гетеросексуальна пара, яка не реєструвала шлюб. Після перемоги України правове становище представників ЛГБТ+ спільноти має покращитись, особливо, враховуючи, що наша країна прямує до ЄС.

Респондентка №7 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар і вважає, що за права потрібно боротись завжди, необхідна законодавча база для захисту представників ЛГБТ+ спільноти.

Респондент №8 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар і щиро дивується, що це відбулося саме під час війни. Необхідно в будь-який час відстоювати права людини, навіть йдучи маленькими кроками. Після перемоги України правове становище представників ЛГБТ+ спільноти має покращитись, оскільки вже зараз ми співпрацюємо з різними міжнародними правозахисними організаціями і їх представники будуть знати, що з нами можна працювати й далі, що ми ефективні.

Респондент №9 має неоднозначне ставлення до запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар. З одного боку, це визнання та захист з правової точки зору, з іншого боку, це призведе до конфліктів зі сторони людей, які не сприймають представників ЛГБТ+ спільноти. Хлопець не конфліктний, тому хоче уникнути несприйняття і

відкритих сутичок. При цьому дотримується думки, що боротьба за права на часі. І після нашої перемоги ситуація поступово зміниться на краще.

Респондентка №10 підтримує запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, на часі виборювати права для представників ЛГБТ+ спільноти. Нам потрібна рівність. Люди, які рятувались від війни повернуться, повертаються в Україну, вони пожили в Європі, подивились на стандарти дотримання прав людини і їм буде хотітися такого ж дотримання прав. Тому після перемоги України правове становище представників ЛГБТ+ спільноти має покращитись. Крім того, майбутній вступ до ЄС буде вимагати зміни національного законодавства у цьому руслі.

Отже, респонденти_ки підтримують запровадження реєстрованого партнерства для одностатевих пар, але є нюанси. По-перше, це лише невеликий крок до визнання прав представників ЛГБТ+ спільноти, по-друге, юридичні перепони – неможливість вносити зміни до основного закону держави під час дії воєнного стану, по-третє, суспільний спротив, бо живемо у патріархальному суспільстві, по-четверте, важливий також суб'єктивний фактор (відкритість людини, бажання реєструвати відносини, рівень відповідальності тощо). Опитані відзначають, що цей процес пришвидшить вступ України до Європейського Союзу, оскільки доведеться змінювати/покращувати національне законодавство у сфері прав людини.

Учасники_ці дослідження дотримуються думки, що боротьба за права людини завжди на часі, а у скрутні часи й поготів, бо вони підсвічують проблемні питання суспільства.

На думку респондентів_ок, після перемоги України ситуація з визнанням прав представників ЛГБТ+ спільноти має покращитись. Тут є момент віри у краще і паралельно розуміння, що це не станеться миттєво, що тут необхідно працювати. Відзначають, що зараз відбувається активна трансформація українського суспільства, яке буде готове до змін. Зважаймо на те, що велика кількість представників ЛГБТ+ спільноти зараз захищають Україну зі зброєю в руках, волонтерять, тобто роблять свій вклад у перемогу й цього не можна заперечити.

Блок 5

Респондентка №7, має статус ВПО. Вона евакуювалися з Луганської області.

Основна проблема, з якою вона та її родина зіткнулися – це пошук житла. Зі слів дівчини, орендодавці не хочуть здавати квартири переселенцям з Луганщини: «...вони чують Луганську прописку. Вони [ріелтори] говорять, що господарі не хочуть бачити жильцями саме луган..., ну людей з тої області. Я не знаю чому, хоча я спілк... (невеличка пауза)

спілкувалася з місцевими жителями, я не знаю... Я так підозрюю те, що була... бойові дії 2014 року, теж було дуже багато біженців з моєї області, з Донецької області, і те що, не дуже добра репутація, і те що тут не дуже люблять (невеличка пауза) людей ось Донецька, Луганська область чомусь» *[Інтерв'ю №7 від 15.08.2022, с. 4]*.

Якщо пропонують квартири, то за завищеною ціною та у неналежному для життя стані: « буває навіть так, що здається квартира за дуже дорого, але умови там, як вони говорять, ну ви ж переселенці... Вам дають, ...це вже квартира. Але там умови, ось ми..., ну не знаю, там все дуже погано. Не знаю як це..., дуже-дуже радянський ремонт, але ще дуже поганий і коштує він 9 тисяч» *[Інтерв'ю №7 від 15.08.2022, с. 4]*. На момент проведення інтерв'ю родина шукала собі житло, оскільки господарі орендованої квартири мали повернутися із-за кордону.

Наступний момент – пошук роботи. Батьки респондентки №7 працювали у лікарні, старший брат – хірург. Тому в Дніпрі вони знайшли собі роботу.

Респондентка №7 не працює, бо є студенткою денного відділення медичного коледжу. Цей навчальний заклад на разі дислокується у Дніпрі, але власного приміщення не має, тому працюватиме онлайн. Стипендію затримують, коли виплатять невідомо.

Сім'я зверталась до міжнародних, громадських організацій за фінансовою підтримкою. Фонд ООН надавав грошову допомогу. До Дніпра переїхала державна адміністрація їх населеного пункту тож члени цієї громади мають доступ до державних послуг.

Психологічний стан дівчини дуже складний, оскільки жила під обстрілами; дорогою до свого населеного пункту, коли її родина їхала взяти якісь речі, їхню машину обстріляли; значно звузилось коло спілкування (друзі далеко); проблеми з пошуком житла; знервовані рідні; зруйновані основи її власної безпеки. Учасниця інтерв'ю №7 намагається триматися, бути опорою для рідних, повторює, що є люди, яким гірше, тому не варто жалітися.

Звіт підготовлено інтерв'юеркою Анастасією Мишустою

25 вересня 2022 року